

Analýza návštěvnosti a dopadů cestovního ruchu v Národních parcích a vybraných CHKO

Financováno z Programu švýcarsko-české spolupráce

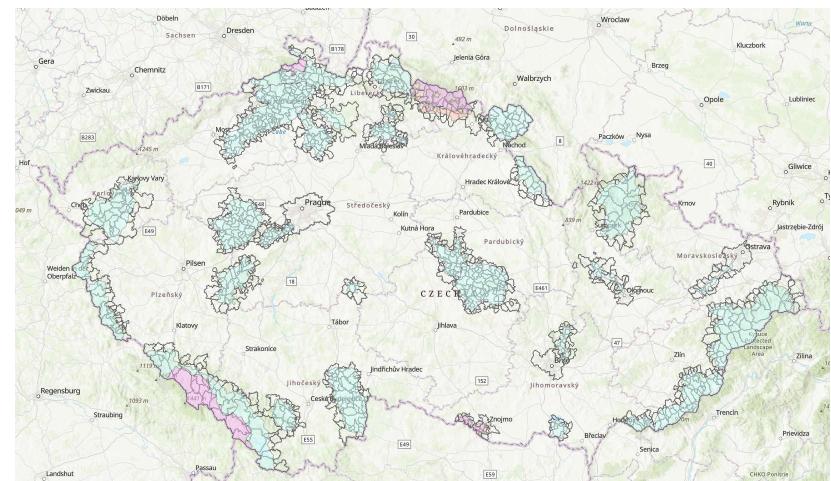
Institut turismu agentury CzechTourism, listopad 2024

Seznam analyzovaných NP a CHKO

Národní parky: Krkonošský, České Švýcarsko, Podyjí a Šumava

CHKO: Beskydy, Jeseníky,
Plánované Krušné hory
Plánovaná CHKO Soutok

Hlavní zdroje dat

- 1. Analýza GSM dat** – anonymizovaná signalizační data z mobilní sítě T-mobile. Analyzované v období 1. 7. 2023 – 30. 11. 2023.
- 2. Analýza návštěvnosti turistických cílů** – analýza návštěvnosti vybraných turistických cílů a sdružených cílů nacházejících se ve vybraných NP a CHKO. Vývoj návštěvnosti 2019 – 2023.
- 3. Analýza návštěvnosti Hromadných ubytovacích zařízení (dále jen HUZ)** - dle vybraných geografických celků v časovém srovnání v horizontu 2019-2023.
- 4. Analýza názorů zástupců organizací z jednotlivých oblastí** - zástupců NP, CHKO, zástupců Destinačních společností (dále jen DMO).

Metodika zpracování GSM dat – I.

- Analýza je vytvořena společností T-Mobile Czech Republic a. s. – jedná se o analýzu návštěvnosti založenou na geolokačních signalizačních datech mobilního operátora o množství a dynamice návštěvníků na území Národního parku Krkonoše v období 1.7. 2023 – 30.11.2023.
- Výstupy jsou primárně zaměřeny na metriky důležité z pohledu cestovního ruchu. Tyto metriky jsou následně rozpadnuty dle návštěvnické struktury a chování návštěvníků. Výsledné počty návštěvníků jsou dále rozděleny například dle místa bydliště nebo délky návštěvy.
- Výstupy analýzy jsou vhodné ke sledování dynamiky návštěvníků a dále slouží jako podklad pro plánování propagace a investic v oblasti infrastruktury cestovního ruchu.

V čem spočívá metodika analýzy geolokačních signalizačních dat mobilního operátora?

- Jde o moderní progresivní metodu nabízející získání tvrdých dat popisujících chování obyvatelstva v čase založené na vzorku milionů uživatelů mobilní sítě. Výsledné analýzy jsou vhodné pro účely kvantifikace mobility, vazeb mezi územními celky a zjištění aktuálního rozložení obyvatel.
- Stěžejním vstupem pro tento typ analýz jsou anonymizovaná data z mobilní sítě T-Mobile. Anonymizovaná data poskytují dostatečně přesnou informaci a zároveň zvyšují ochranu soukromí našich zákazníků.
- Výstupem zpracování jsou agregované anonymní statistiky projektované ze vzorku zákazníků jednoho operátora tak, že reprezentují chování celé populace. Extrapolace přepočtu obyvatel na celou populaci je založena na pokročilém algoritmu zohledňující kombinaci lokálního tržního podílu společnosti T-Mobile na trhu, tak i sociodemografické rozdělení odpovídající statistikám ČSÚ. Z této kombinace vychází pro každého uživatele ojedinělý váhový koeficient, kterým je každý uživatel roznásoben. Tyto váhy jsou ve výsledky summarizovány a výsledná hodnota je tak reprezentací celé populace.
- Pro co největší spolehlivost výsledků, jsou data také dále kalibrovány skrze jiné datové zdroje, jako jsou například data o počtu ubytovaných v HUZ, experimentální datové vzorky z online ubytovacích platform či na základě typově podobných analýz.

Metodika zpracování GSM dat – II.

Dělení uživatelů podle země původu

Vlastní zákazníci - domácí

- Uživatelé připojení k mobilní síti vlastního operátora. Jedná se o zákazníka T-Mobile v České republice a zákazníky Slovak Telekom na Slovensku, kteří se na území těchto zemí pravidelně vyskytují minimálně.

Zahraniční uživatelé - návštěvníci

- Zákazníci zahraničních mobilních operátorů připojení do mobilní sítě operátora na území České republiky/Slovenska. Tyto zákazníky můžeme dále dělit dle jejich země původu.

Metodika zpracování dat

Stěžejní událostí pro tento typ analýz je návštěva, neboli souvislá přítomnost uživatele v definovaném území po definovanou dobu. T-Mobile definuje souvislou přítomnost uživatele v lokalitě, při čemž vychází z datových záznamů v komunikaci mezi mobilním zařízením uživatelského a obsluhujícím vysílačem. V praxi to odpovídá tomu, jak často, s jakou pravidelností a po jakou dobu je uživatel evidován na vysílačích, které plošně pokrývají analyzovanou oblast. Toto je hlavní metodický rozdíl mezi daty mobilních operátorů a daty ČSÚ. Data mobilních operátorů vychází z dynamiky a aktuálním pohybem uživatelů v síti. Data např. o počtu přenocování v HUZ jsou statickou veličinou vázanou na evidenci přenocování obyvatel v registrovaném hromadném ubytovacím zařízení.

Následně na základě toho, lze analyzovat pravidelný výskyt uživatelů v dané lokalitě během denní doby a stanovovat kategorie k tomu příslušící - domov, pracoviště, druhé bydlení atd. V případě těchto analýz jsou **domácí** návštěvníci a **zahraniční v ČR** agregováni do souhrnné kategorie – „**domácí**“, na úrovni krajů a okresů ve Středočeském kraji.

Metodika zpracování dat

Avšak, z důvodu nepravidelného a abnormálního pohybu některých uživatelů v síti, algoritmus stanovující výše uvedené kategorie (domov, pracoviště) nemusí zafungovat a tudíž neproběhne ani namapování územně administrativní jednotky bydliště pro daného uživatele. Pro tyto potřeby vznikla kategorie „neznámé“

40 % podíl na českém trhu

30 % podíl na slovenském trhu

Metodika zpracování GSM dat – III.

Zpracování geolokačních signalizačních dat – základní terminologie (monitoring návštěvnosti)

Výletník

(jednodenní návštěvník)

Výletník je jednodenní návštěvník, který navštíví dané místo minimálně jednou, a to bez přespání (**1 výletoden**). Z důvodu přesnosti výstupů se jedná o aktivní část dne (mezi 7:00 – 22:00), výletník v místě stráví alespoň 3 hodiny.

Turista

(vícedenní návštěvník)

Turista je vícedenní návštěvník, který v daném místě stráví minimálně jednu noc (**1 turistoden**). Z důvodu přesnosti výstupů se jedná o osobu, která v destinaci stráví alespoň 3 hodiny v nočním období (mezi 1:00 – 6:00).

Terminologie „Výletník“ (jednodenní návštěvník) a „Turista“ vychází z obecně používané terminologie Českého statistického úřadu, kdy za **Výletníka** (jednodenního návštěvníka) je považován jednodenní účastník cestovního ruchu bez přenocování (tyto návštěvy mohou být opakovány). Naopak **turista** je účastník cestovního ruchu, který alespoň jednou přenocuje mimo své obvyklé prostředí. I turista může ve sledovaném období cesty opakovat.

Pro potřeby analýzy celkové návštěvnosti byl ukazatel počtu osobodnů strávených během akce zkalkulován na základě součtu počtu návštěv v kategorii „Výletník“ a počtu strávených nocí v kategorii „Turista“.

Za účelem zpřesnění modelu monitoringu návštěvnosti byl omezen počet přenocování nebo návštěv. Důvodem je eliminace osob, které mohou být dle parametrů považovány za turisty nebo výletníky, nicméně s největší pravděpodobností se jedná o např. pracovníky z přilehlých oblastí, návštěvníky za účelem služeb (lékař, nákup, příslušný úřad apod.) nebo návštěvou rodiny. V rámci analýzy původu návštěvníků z ČR nejsou zařazena data za obce přiléhající do okruhu cca 20 km od analyzovaného území. Hlavním důvodem je fakt, že přespávající z těchto obcí nejsou ve významném podílu turisté, ale opět může jít o návštěvníky za určitým typem služby nebo návštěvnou rodinu využívající dočasné ubytování v daném území. Jde o to, že započítání návštěvníků z tohoto okruhu mohou analýzu poměrně zkreslovat a nejedná se o návštěvníky, kteří do dané destinace přijeli za účel cestovního ruchu.

Metodika zpracování GSM dat – IV.

Dalším zpřesňujícím pravidlem analýzy je stanovení maximálního počtu přenocování (v případě turistů) nebo počtu výletodnů (v případně výletníků), určující, kdy daný návštěvník bude z analýzy vyřazen. V případě **turistů** je tato hranice nastavena na **20 přenocování** za kvartál, nebo **100 přenocování nocí** za analyzovanou oblast tedy pokud daný turista za měřenou časovou jednotku stráví více přenocování než je hranice, je z analýzy vyřazen. V případě **výletníků** je tato hranice nastavena na **20 výletodnů** za kvartál, nebo **100 výletodnů** za analyzované období – tedy pokud daný výletník za měřenou časovou jednotku uskuteční více výletodnů než je hranice, je z analýzy vyřazen.

Zpracování geolokačních signalizačních dat – základní terminologie (monitoring návštěvnosti)

TURISTA = vícedenní návštěvník. **1** člověk, který přijel do destinace a přenocoval v ní.

TURISTONÁVŠTĚVA = počet opakovaných návštěv. Turista přijel do destinace 2x. Realizoval v destinaci **2** turistonávštěvy.

PŘENOCOVÁNÍ = počet přenocování v destinaci. Turista přijel do destinace 2x. Při první návštěvě přenocoval v destinaci **3x**, při druhé návštěvě **1x**. Dohromady tedy v destinaci přenocoval **4x**.

TURISTODEN = počet dnů strávených v destinaci. Turista přijel do destinace 2x. Mezi turistodny započítáváme dny s příjezdem turisty před 19. hodinou a dny s odjezdem turisty po 10. hodině. Při první návštěvě strávil v destinaci pouze 3 turistodny, protože první den přijel až po 19. hodině. Při druhé návštěvě strávil v destinaci 2 turistodny. Celkově tedy **5** turistodnů.

VÝLETNÍK = jednodenní návštěvník. **1** člověk, který přijel do destinace a nepřenocoval v ní.

VÝLETODEN = počet jednodenních návštěv destinace. Výletník v destinaci realizoval **3** výletodny.

NÁVŠTĚVODEN = turistoden + výletoden

NÁVŠTĚVY CELKEM = počet příjezdů do destinace

	Den 1	Den 2	Den 3	Den 4	Den 5	Den 6	Den 7	CELKEM
TURISTA	●							1
TURISTONÁVŠTĚVA	●							2
PŘENOCOVÁNÍ	●	●	●	●				4
24 h POBYT		●	●	●				2
TURISTODEN		●	●	●	●	●		5
VÝLETNÍK	●							1
VÝLETODEN		●	●			●	●	3

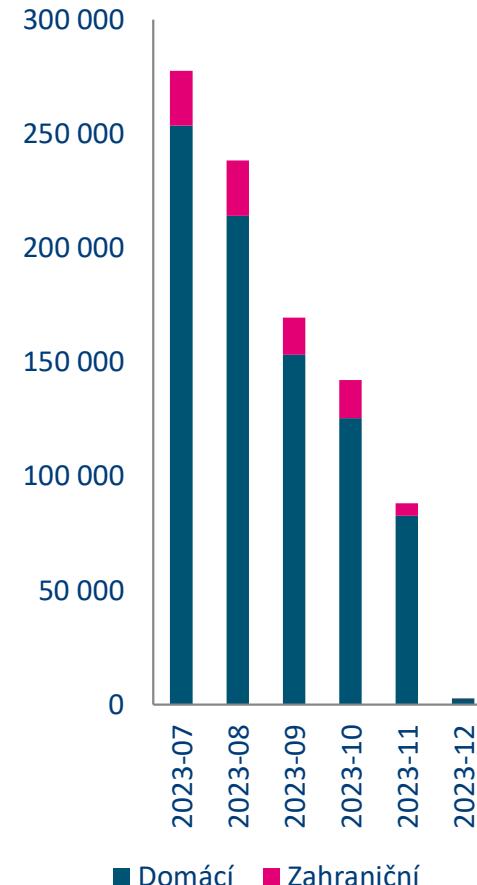
Shrnutí a hlavní závěry

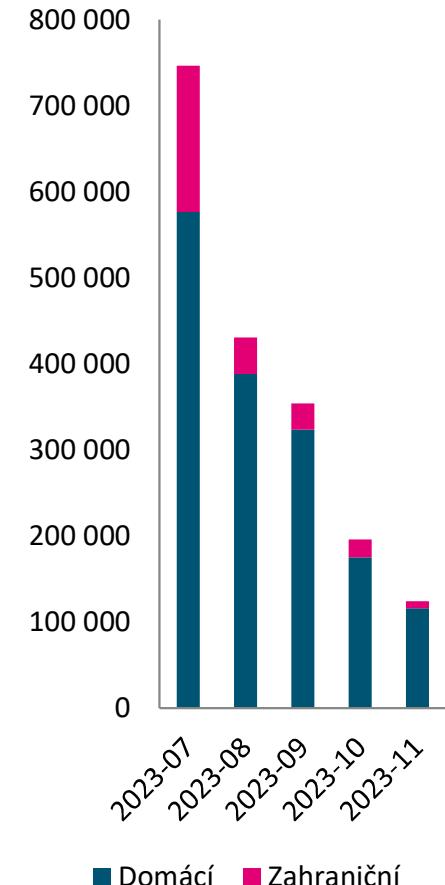
Krkonošský národní park

- KRNAP s rozlohou 385 km² měl v monitorovaném období 07–11/2024 ze sledovaných Národních parků nejvyšší návštěvnost
- 919 tis. turistonávštěv
- 1,9 mil. výletonávštěv
- 3,6 mil. návštěvodnů
- 88 % návštěvníků tvoří Češi, 12 % zahraniční návštěvníci (nejčastěji Němci, u výletníků jsou to Poláci)
- Nejvyšší návštěvnost byla v červenci
- „Sněžka“ Mezi hlavní atraktivity s nevětší návštěvností patří Lanová dráha na Sněžku, Stezka korunami stromů Krkonoše a pěší turistické stezky vedoucí na Sněžku)
- Dlouhodobě do roku 2019 probíhal nárůst počtu turistů v HUZ / po kovidu v roce 2023 7,6 mil. přenocování v HUZ; zkracování průměrné doby pobytu

Počet turistonávštěv
měsíčně

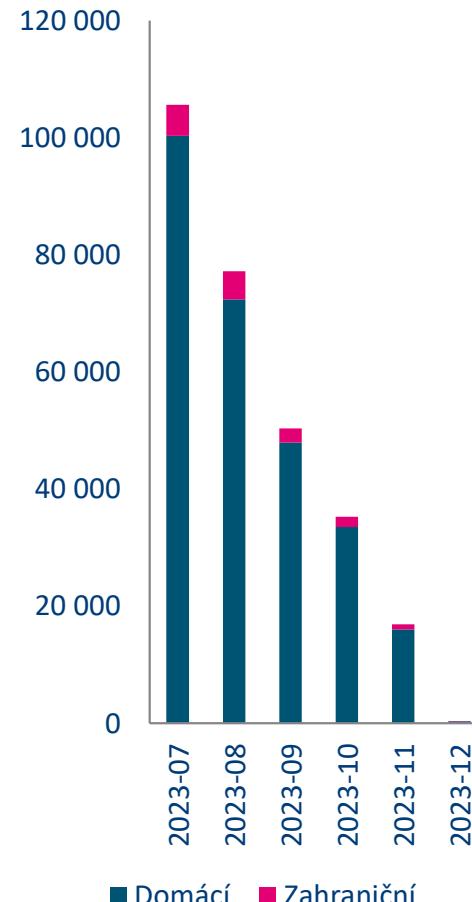
Počet výletonávštěv
měsíčně

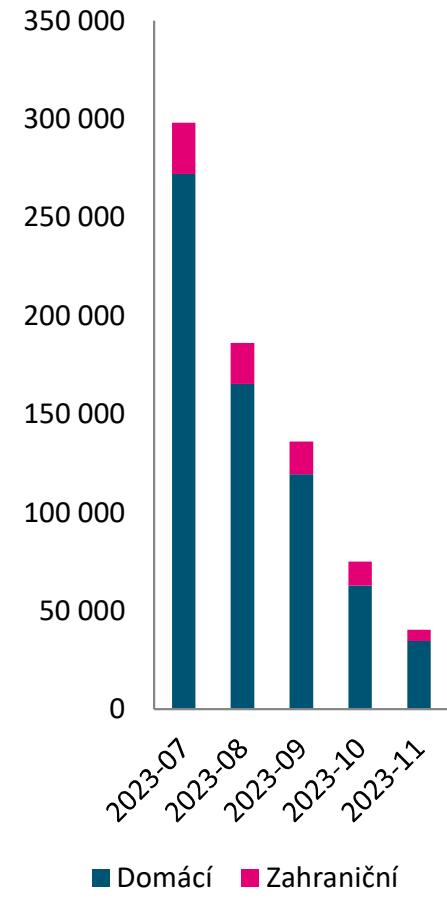
NP Šumava

- NP Šumava s rozlohou **681 km²**
- **286 tis.** turistonávštěv
- **736 tis.** výletonávštěv
- **1,4 mil.** návštěvodnů
- **92 %** návštěvníků tvoří **Češi**, **8 %** zahraniční návštěvníci (nejčastěji Němci)
- Nejvyšší návštěvnost byla v červenci (zejména v období státních svátků)
- Nejvyšší (monitorovaná) návštěvnost byla Environmentálního centra Železná Ruda a hradu Kašperk.
- V roce 2023 v rámci HUZ zde bylo evidováno **1,9 mil.** přenocování

Počet turistonávštěv
měsíčně

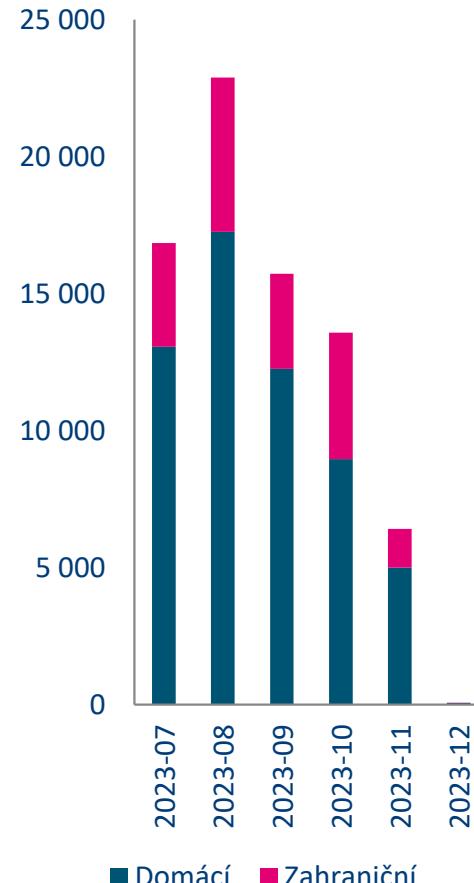
Počet výletonávštěv
měsíčně

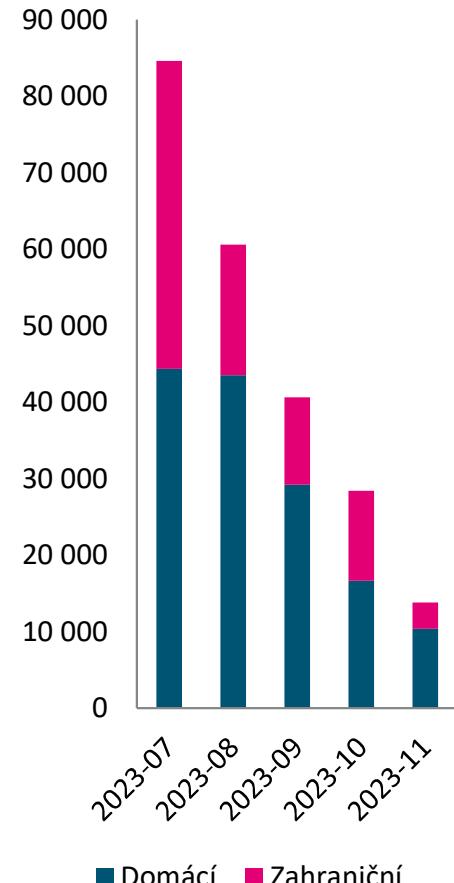
NP České Švýcarsko

- NP České Švýcarsko s rozlohou 79 km²
- 76 tis. turistonávštěv
- 228 tis. výletonávštěv
- 367 tis. návštěvodnů
- 69 % návštěvníků tvoří Češi, 31 % zahraniční návštěvníci (nejčastěji Němci)
- Nejvyšší návštěvnost turistů byla v srpnu, výletníků v červenci
- Nejnavštěvovanější atraktivitou ČŠ v roce 2023 byly Tři prameny, Mezná a Jetřichovické vyhlídky
- V roce 2023 v rámci HUZ zde bylo 390 tis. přenocování

Počet turistonávštěv
měsíčně

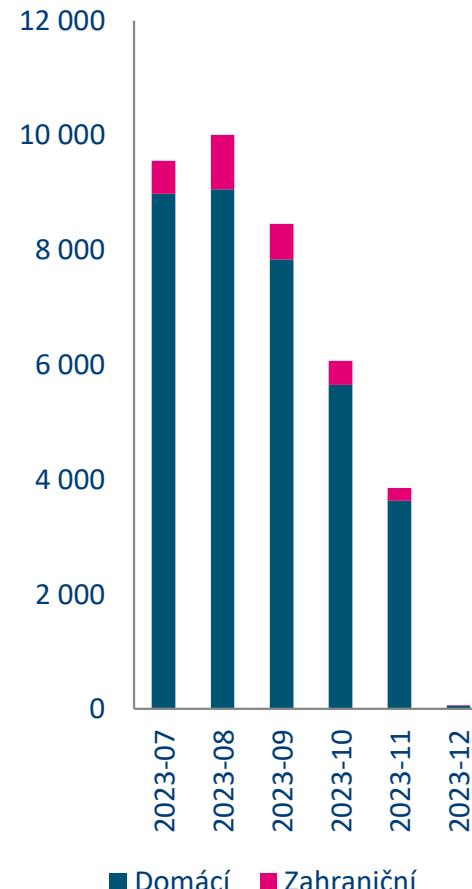
Počet výletonávštěv
měsíčně

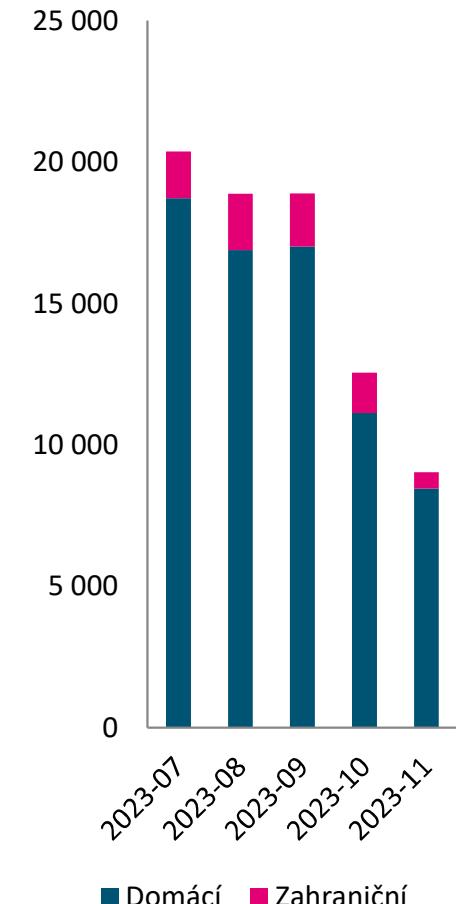
NP Podyjí

- NP Podyjí je rozlohou **63 km²** nejmenší národní park
- **38 tis. turistonávštěv**
- **80 tis. výletonávštěv**
- **149 tis. návštěvodnů**
- **92 % návštěvníků tvoří Češi, 8 % zahraniční návštěvníci (nejčastěji Slováci)**
- Návštěvnost je vysoká a vyrovnaná od července do září
- Nejnavštěvovanější atraktivitou v roce 2023 byla Enotéka znojemských vín, Státní zámek Vranov nad Dyjí a Znojemské podzemí
- V roce 2023 v rámci HUZ zde bylo **368 tis. přenocování**

Počet turistonávštěv měsíčně

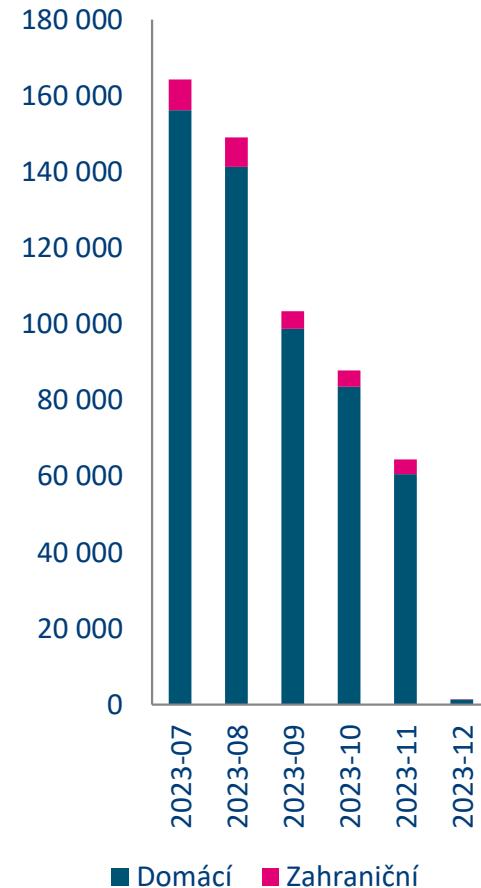
Počet výletonávštěv měsíčně

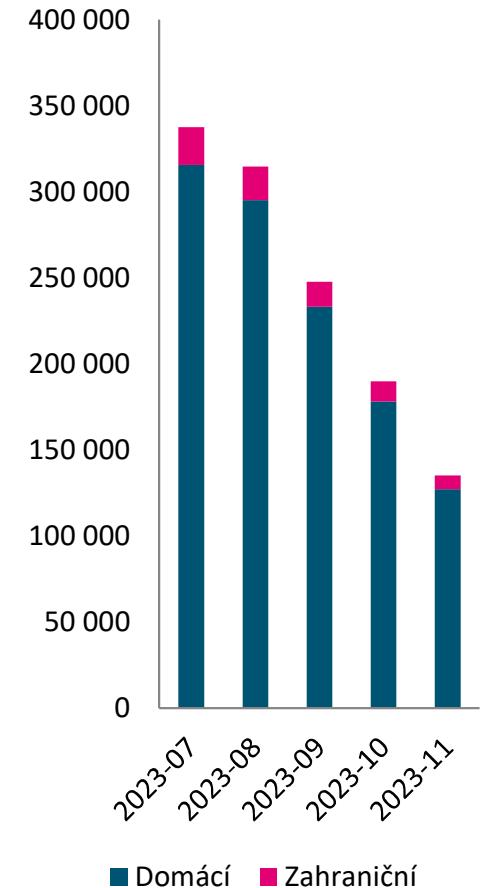
CHKO Beskydy

- CHKO Beskydy s rozlohou 1 160 km² měla v období 07–11/2024 ze sledovaných CHKO nejvyšší návštěvnost
- 570 tis. turistonávštěv
- 1,2 mil. výletonávštěv
- 2,4 mil. návštěvodnů
- 95 % návštěvníků tvoří Češi, 5 % zahraniční návštěvníci (nejčastěji Slovaci)
- Nejvyšší návštěvnost byla v červenci
- Mezi hlavní atraktivitu s nevětší návštěvností patří jednoznačně Lysá hora
- Dlouhodobě do roku 2019 nárůst počtu turistů v HUZ / po kovidu v roce 2023 2,4 mil. přenocování v HUZ

Počet turistonávštěv
měsíčně

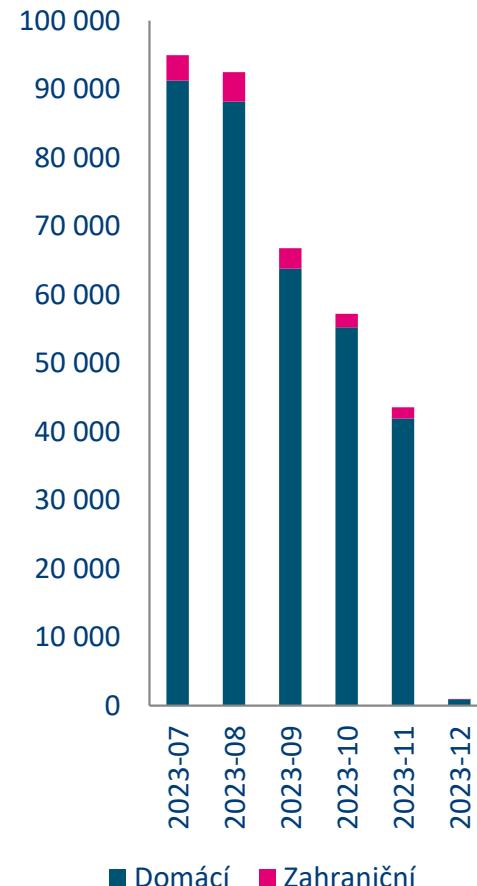
Počet výletonávštěv
měsíčně

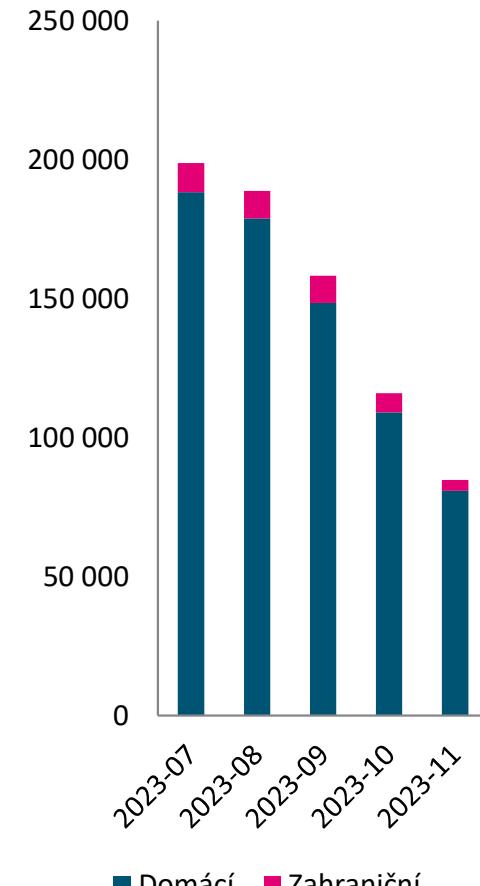
CHKO Jeseníky

- CHKO Jeseníky s rozlohou 740 km²
- 356 tis. turistonávštěv
- 746 tis. výletonávštěv
- 1,5 návštěvodnů
- 95 % návštěvníků tvoří Češi, 5 % zahraniční návštěvníci (nejčastěji Poláci)
- Nejvyšší návštěvnost byla v červenci
- Nejvyšší (monitorovaná) návštěvnost byla areálu Termály Losiny a Přečerpávací elektrárny Dlouhé Stráně
- V roce 2023 v rámci HUZ zde bylo 3,1 mil. přenocování

Počet turistonávštěv
měsíčně

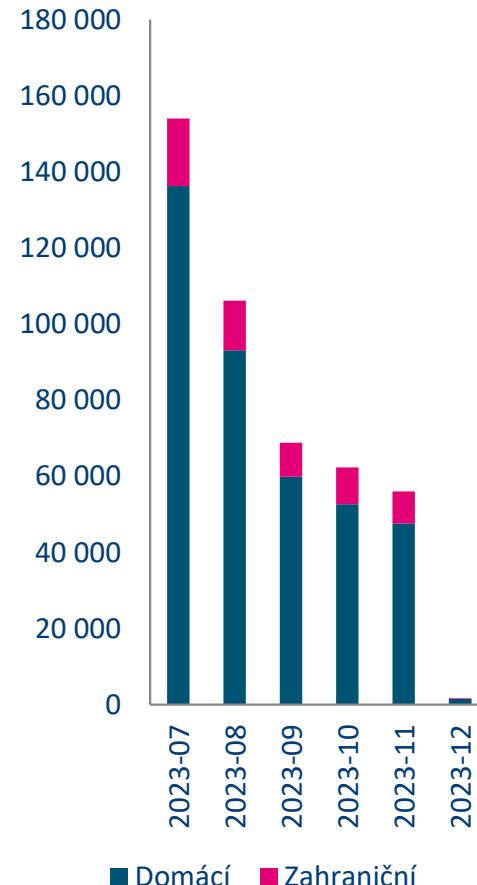
Počet výletonávštěv
měsíčně

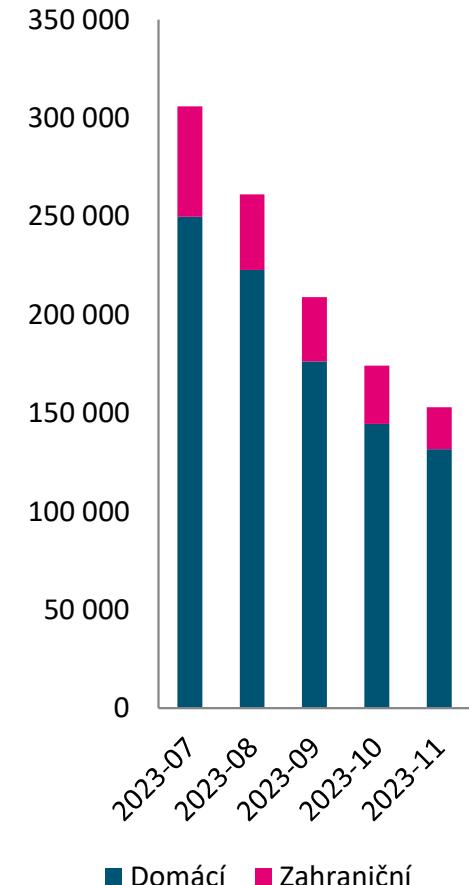
Plánované CHKO Krušné hory

- Plánované CHKO Krušné hory cca 1200 km²
- 449 tis. turistonávštěv
- 1,1 mil. výletonávštěv
- 1,9 návštěvodnů
- 86 % návštěvníků tvoří Češi, 14 % zahraniční návštěvníci (nejčastěji Němci)
- Nejvyšší návštěvnost byla v červenci
- Nejnavštěvovanější atraktivitou v roce 2023 byla ZOO park Chomutov
- V roce 2023 v rámci HUZ zde bylo 1,9 mil. přenocování

Počet turistonávštěv
měsíčně

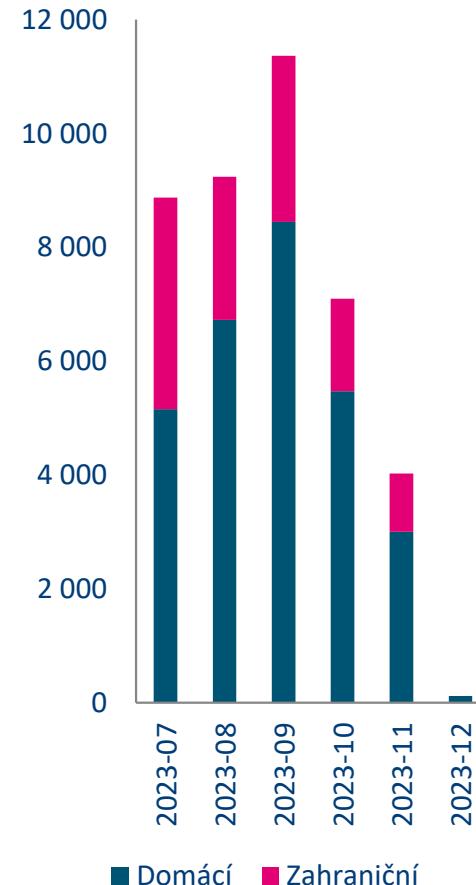
Počet výletonávštěv
měsíčně

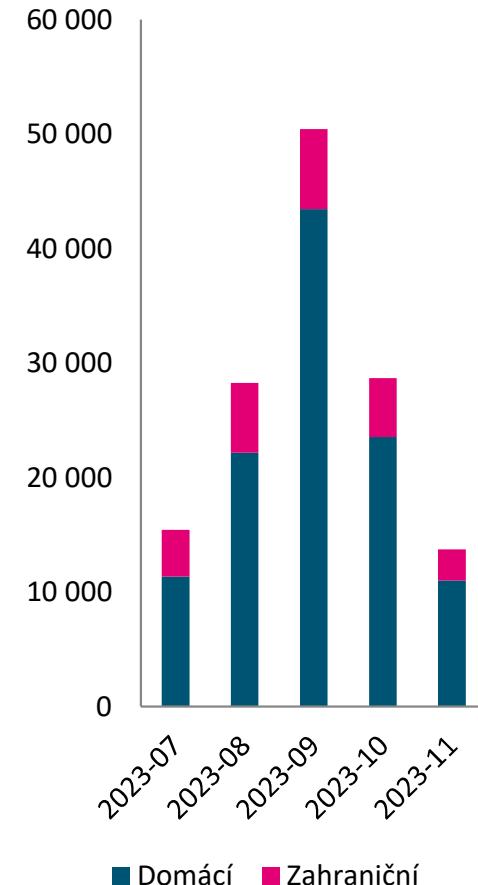
CHKO Soutok

- Plánovaná CHKO Soutok s rozlohou 127 km²
- 41 tis. turistonávštěv
- 137 tis. výletonávštěv
- 206 tis. návštěvodnů
- 79 % návštěvníků tvoří Češi, 21 % zahraniční návštěvníci (nejčastěji Slováci a Poláci)
- Nejvyšší návštěvnost turistů byla v září, výletníků v červenci
- Nejnavštěvovanější atraktivitou v roce 2023 byl Státní zámek Lednice a ZOO Hodonín
- V roce 2023 v rámci HUZ zde bylo 840 tis. přenocování

Počet turistonávštěv
měsíčně

Počet výletonávštěv
měsíčně

Individuální hloubkové rozhovory

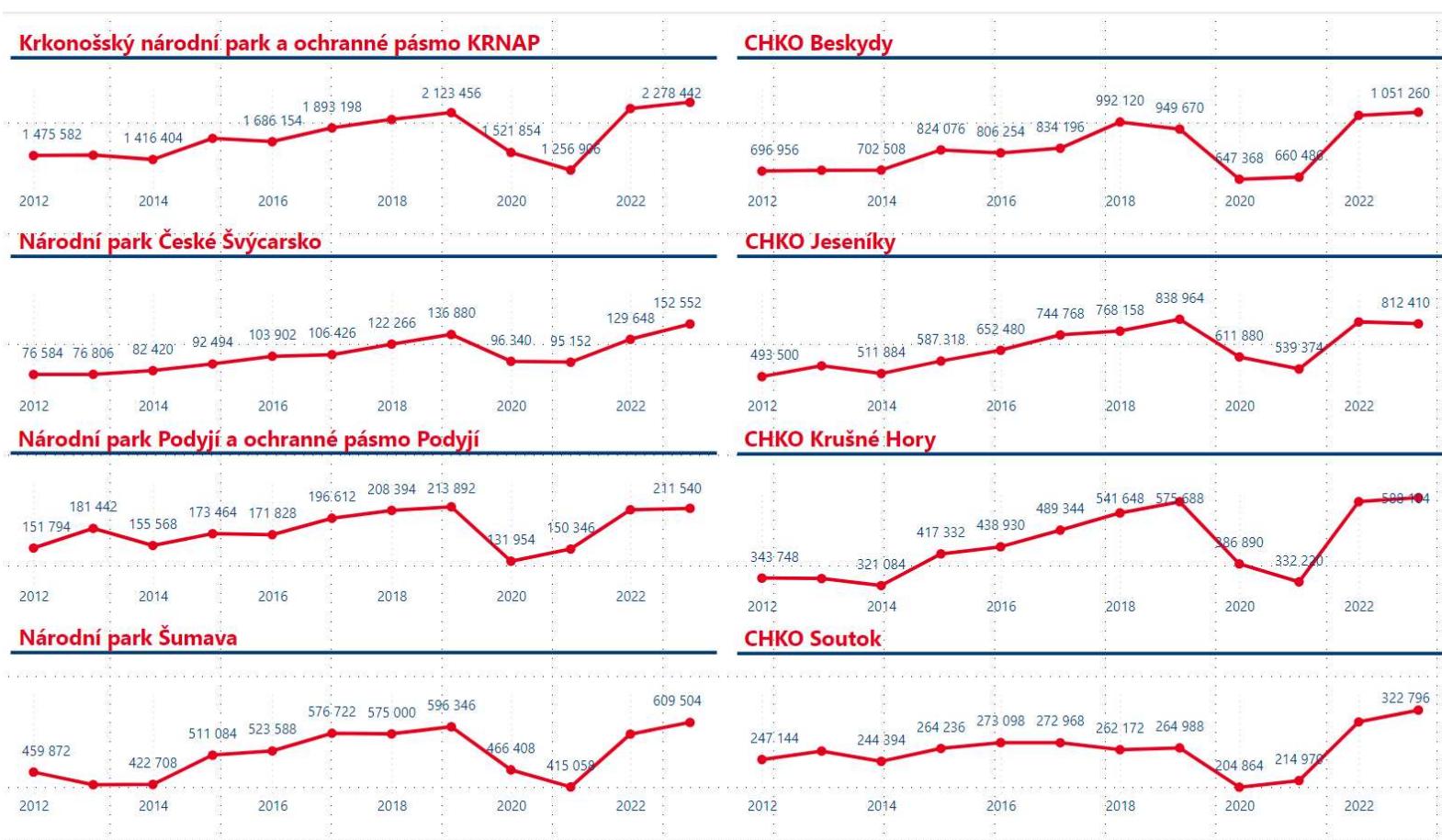
Klíčové oblasti

- NEDOSTATEČNÝ POČET STRÁŽCŮ
- NEDOSTATEČNÝ MARKETING (Nedostatek finančních prostředků DMO na tvorbu marketingu)
- DOPROVODNÁ INFRASTRUKTURA (systém obsazenosti parkovacích míst, systém hromadné dopravy)
- Špatná koordinace turismu
- Změny v chování a struktuře návštěvníků (změny ve složení návštěvníků po kovidu, přijíždění v době vegetačního klidu, změny aktivit a celkové narušení přírodního a sociálního rázu)
- Změna klimatu

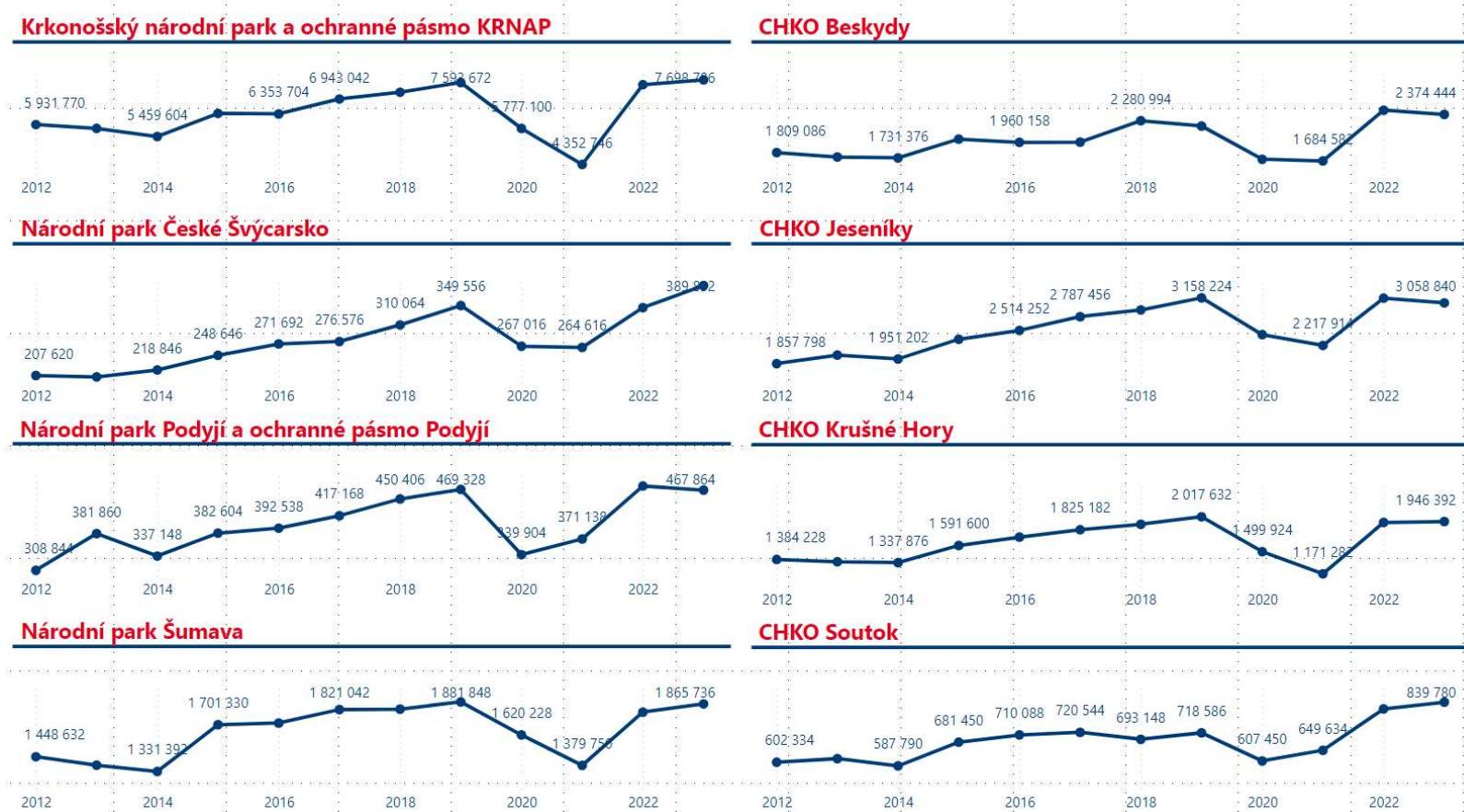
Nové trendy

- Změny v chování návštěvníků - nové zážitky, nové aktivity
- Využívání elektrokol
- Pro KRNAP je významnou hrozbou rozvoj aktivit na polské straně

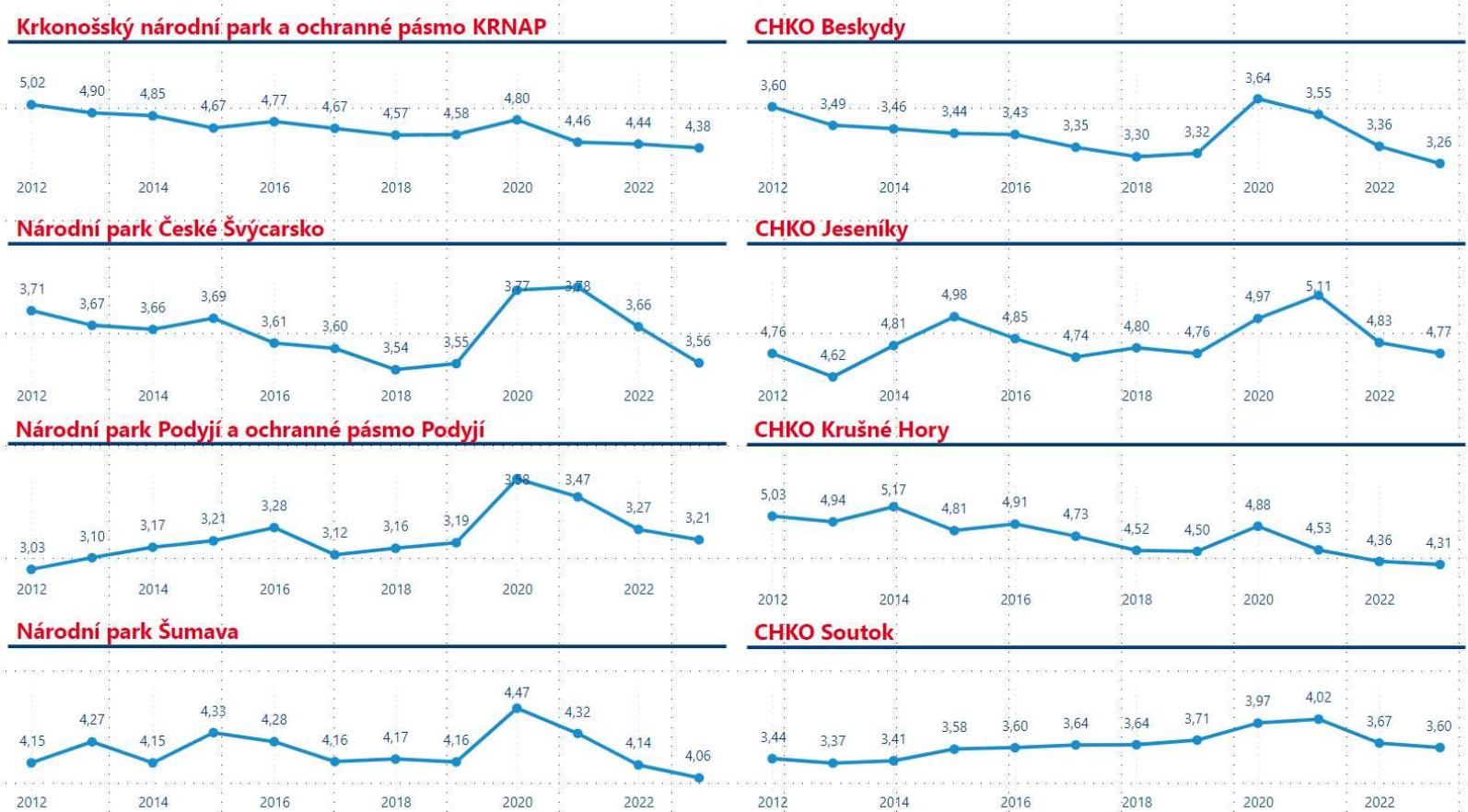
Vývoj počtu hostů v HUZ

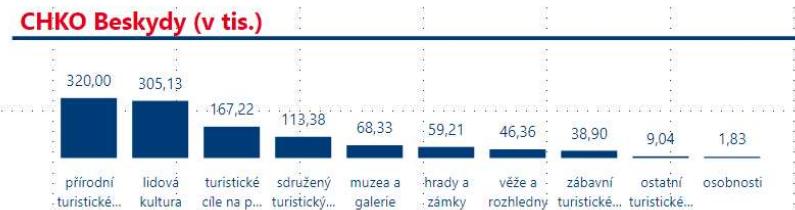
Vývoj počtu přenocování v HUZ 2012 - 2023

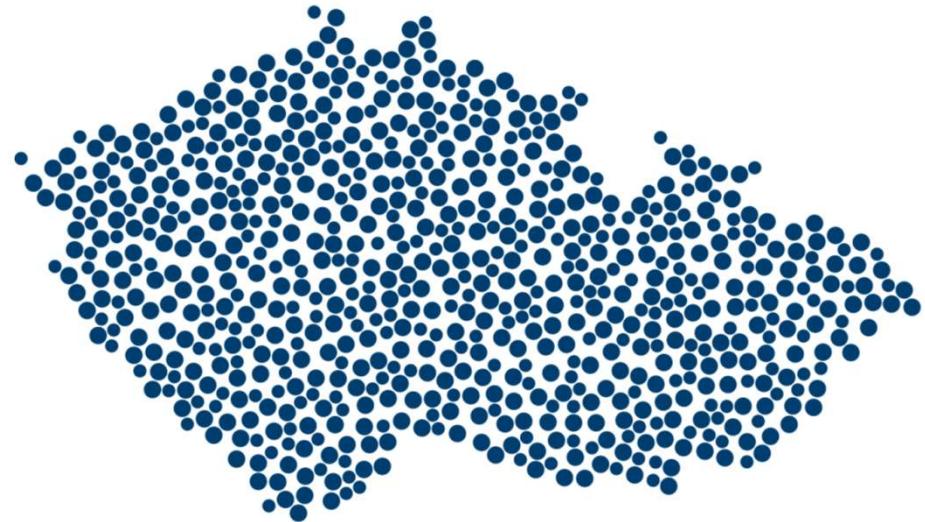

Vývoj doby pobytu v HUZ 2012 - 2023

Návštěvnost turistických cílů 2023

Děkuji za pozornost!